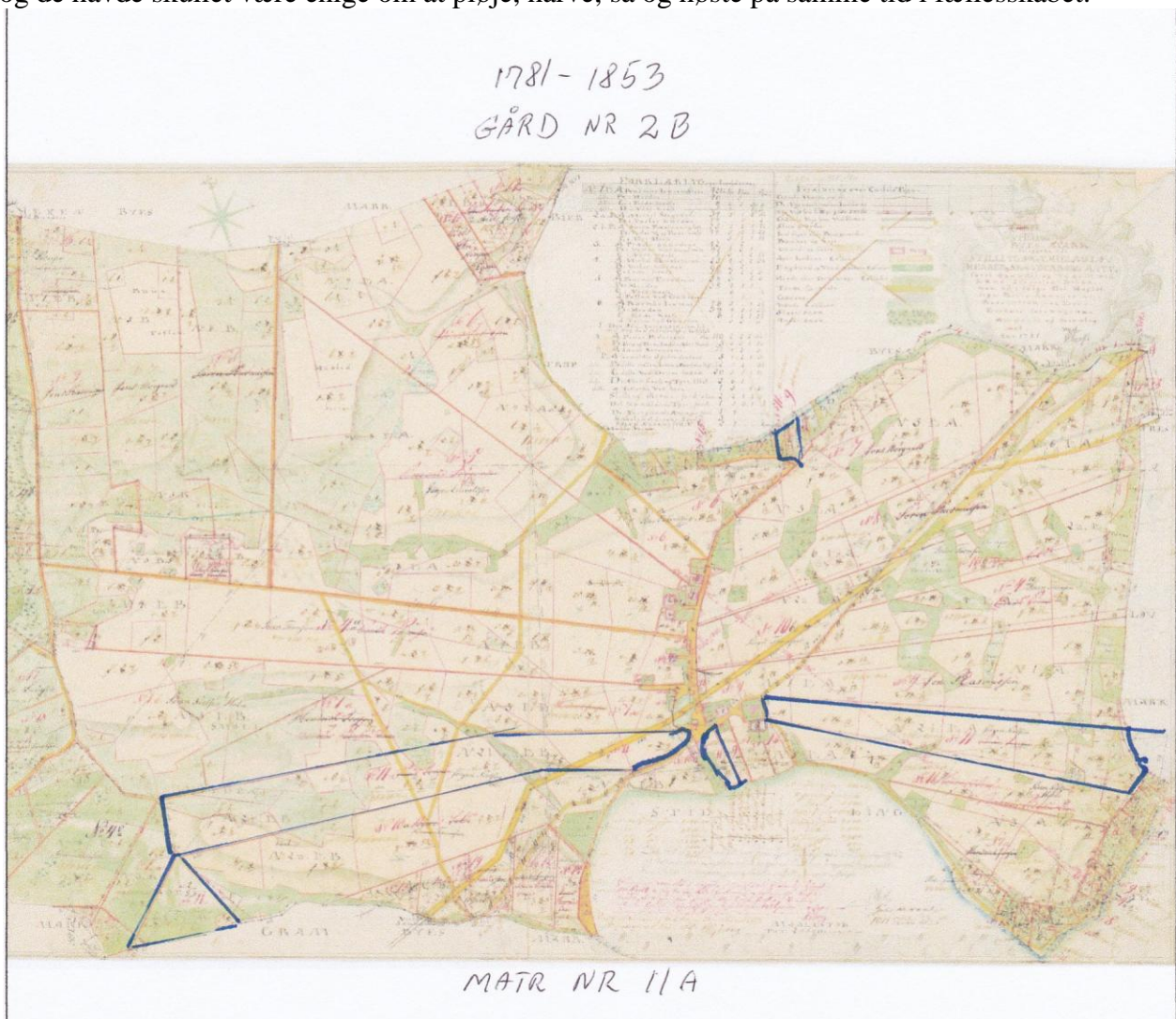

Stilling Søgård

Fra udskiftningen i 1781 til nedlæggelse af landbruget i 1981

I 1781 fandt udskiftningen sted i Stilling. Indtil da havde bønderne små lodder hist og her i sognet, og de havde skullet være enige om at pløje, harve, så og høste på samme tid i fællesskabet.

Søgården var dengang en tvillinggård, d.v.s en stor firlænget gård, der var delt i en vestre- og en østre halvdel. På den vestre del sad Mikkel (Christensen) Søgård i nr 2A, og på den østre sad dengang Søren Poulsen i nr. 2B. I den senere 1844-matrikel bliver de til matr. nr. 10a og 11a. De er de to mindste gårde i byen med et areal på hhv. 78 og 70 tdr.lid.

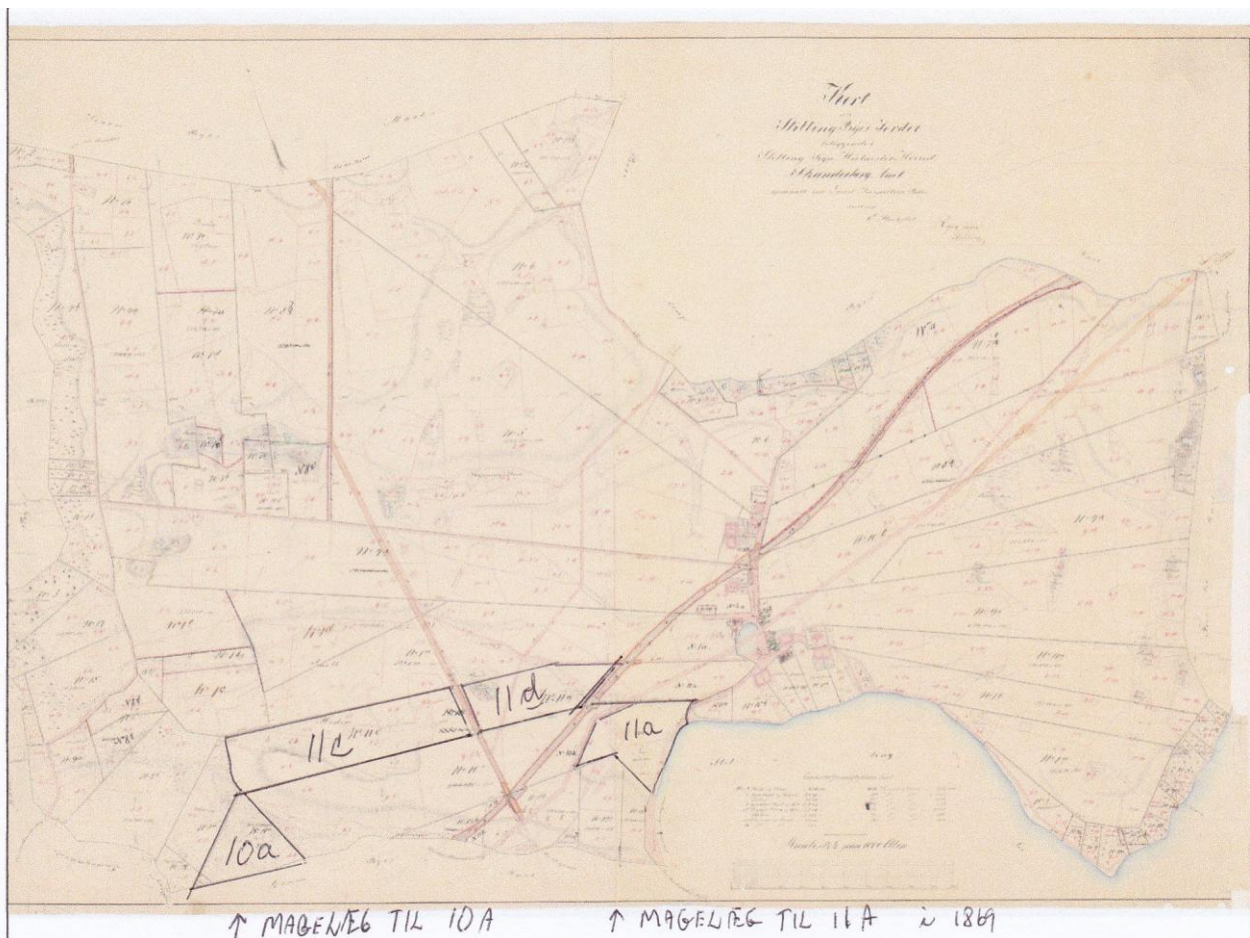
Søren Poulsen i 2B med sine 70 tdr. lid. er ved at komme op i årene (født 1723 i Hørning), han har gården indtil sønnen Peder Sørensen overtager den i 1789. Peder er gift med datteren fra Annexgården (Stilling Nedergård), men de har ingen børn. Da den gamle Søren Poulsen dør år 1800, sælger sønnen Peder Sørensen nu gården til fætter Poul Jensen som samme år gifter sig med Anne Pedersdatter fra Annexgården. Poul er efterkommer af de første kendte ejer af gården nr 2B, nemlig Anders Andersen som havde købt den i 1627. Peder Sørensen og hustruen er da stadig forholdsvis unge, så måske har han haft et handicap siden han sælger, men de får en aftægtskontakt i forbindelse med salget. Gården har haft samme areal på 70 tdr.lid. i den periode, og det får den også i Poul Jensens tid, han er her nemlig indtil 1823, og da han bliver enkemand det år, sælger han straks til svigersønnen Jørgen Nielsen – en skræddersøn fra byen - også i hans tid er jordtilliggendet næsten uforandret idet han dog tilkøber engen og 1/2-delen af gadedammen bag den gamle rytterskole i 1845, sikkert som følge af den nye vej fra Horsens til Århus. Først da hans svigersøn Peder Møller Jørgensen overtager gården i 1855 begynder at ske ændringer.

Ved udskiftningen i 1781 fik nr. 2B tildelt jord 3 steder, nemlig 25 tdr. land i i Stormarken (østermarken ud til Fregerslev skel) og i toften ned mod søen. 44 tdr. land i vestermarken og Eske Mose
1 tdr. land i Nørre Mose til tørveskær. Se ovenstående kort.

1

Peder Møller Jørgensen sælger i 1856 Nørremosen til Peder Nørregård i "Nørrelund" som det første. Det er på den tid hvor mange gårde flytter deres bygninger ud på deres marklodder, men samtidig begynder jernbaneraneanlæggelserne landet over. I Stilling anlægges banen i årene 1866-1868 og det medfører store ændringer for tvillinggården Stilling Søgård, for ejeren i 10a flytter sin gård ud i vestermarken. Blandt flere årsager hertil kan være, at den forrige ejer har frasolgt østermarken på 34 tdr. land i 1853, dernæst at bakkerne incl. hulvejen ved gården fordi de er besværlige at dyrke, og at jorden hvor campingpladsen kom til at ligge, var sandet og af ringe bonitet. Da så jernbanen kommer og vil skære ejendommen fra vestermarken, og bygningerne er gamle, har ejern i nr. 10 a, valgt at flytte sin gård ud. Da problemet med adgangsforhold nu bliver omvendt for ham, og at Peder Møller Jørgensen i 11 a også får adgangsproblemer til vestermarken, sker der nu den første store ændring i gårdenes tilliggende.

Der aftales simpelthen et magelæg. D.v.s. at der byttes ejendom for at opnå bedre arrondering af gårdenes driftenhed. Stilling Vestergård – som den udflyttede gård kommer til at hedde - modtager den trekant yderst i vestermarken som grænser mod både Gram og Ladegårde skel fra nr. 11a, d.v.s det stykke jord vi i dag kender som kronprinsens skov. Til gengæld afgiver nr. 10a det stykke jord der går fra Århusvej og ned til søen og som omfattede hele det stykke vi forstår som Viggo Juul's indhegning (matr. nr. 11h, 11k) og det der blev til campingplads helt hen til Egestrøms (fisker)hus, og som bliver tillagt matr. nr. 11a. Dette er tinglyst i 1869, og kan ses af de to forskellige matrikulkort fra 1853 og 1871. Arealet mellem Egestrøm og St. Søgård sælger ejeren tillige med de gamle bygninger til 3-die mand som et husmandsbrug og får matr. nr. 10d. Nu omfatter Stilling Søgård alene nr. 11a.

2

Den næste store ændring f.s.v. angår 11a sker samtidig hermed i 1869. Peder Møller Jørgensen sælger nemlig det stykke af vestermarken der går fra Randersvejen og ud til Ladegårde skellet, vel et areal på ca. 20 tdr. ld., til Christoffer Sørensen (11c). I 1882 bliver der teglværk på stedet. Endelig afgives der jord til jernbanestrækningen mellem stationen og skolen..

3

Den 3 die store ændring sker i 1885 da Peder Møller Jørgensen sælger den udstykning der bliver til nr. 11d, og som omfatter arealet mellem Randersvej og jernbanen og som omfatter "Ballevaselund", et areal vel på omkring små 10 tdr. ld. Han køber dog arealet tilbage igen i 1892 efter der er frastykket 3 parceller ved Randersvej. Om hvornår den igen afhændes fortalte N Peder A Møller, at da jernbanen udvidedes til dobbeltspor i 1920 blev bommen for markvejen som løb mellem matr. nr. 1a og 11a helt ud til Ballevaselund nedlagt sammen med overkørslen p.g.a terrænforskellen, og derfor blev denne del af ejendommen solgt. Da Peder Møller Jørgensens søn Jørgen Nielsen Møller overtager Stilling Søgård i 1895 er matr nr. 11 d ikke med i handlen iflg. skødet. Så sønnen må havde arvet stykket i 1901 indtil andet er bevist. Jørgens søn Peder Møller har også fortalt at faderen – der var enebarn – arvede en gældfri gård samt 30.000 kr.

4

I Jørgen Nielsen Møllers ejertid på gården sker der i 1905 tilkøb af matr nr 10d og 10 k som er resterne af den oprindelige tvillingegård på ca. 5 tdr. ld. med det gamle stuehus som eneste bygning. Et hus de brugte til hønsehus i starten, og som iflg. Peder er nedbrudt omkring 1910. Jørgen frasælger kun lidt i sin ejertid, nemlig jord til en ny skole i 1909 til erstatning for den gamle rytterskole fra 1724 der lå lige overfor St. Søgård, samt nogle få byggegrunde ude ved stationen på den nordlige side af Århusvej. Da han sælger gården til sin søn N Peder A Møller i 1931, beholder han den jord der er til rest mellem Århusvej og jernbanen, fra skolen og indtil grundene inde ved stationen. Arealet får matriklerne 11 ai og 11 ak, og her bygger han og Kirstine et nyt hus til sig selv på Århusvej 49. Herfra sælger hun som enke de sidste byggegrunde i 1944 på den nordlige side af vejen, typisk til priser på ca 1600 kr. stykket.

5

Efter 2.nd verdenskrig begynder udviklingen i husbyggeriet i byen at tage fart. Peder Møller udstykker i 1946 fire grunde langs sydsiden af Århusvej og sælger for ca 2 kr pr. m². I 1948 yderligere 4 byggegrunde, og fra 1950 til 1958 yderligere 5 grunde den sidste ude ved kirkevejen.

6

Den 6. store ændring sker i 1959-60 hvor hele jorden mellem Viggo Juul's indhegning og indtil Stilling Søgård sælges til A/S Jyllands Perle for kr. 88.000. Selskabet med dir. Thomsen havde store planer for et feriecenter, først skulle Marselisborg Vandskiklub flyttes til Stilling Sø, dernæst skulle der etableres en campingplads med kiosk og hytter og en spillehal. Dernæst et stort cafeteria oppe ved Århusvej samt en showboat i søen. Alt dette blev realiseret. Meget andet blev ikke realiseret f.eks. en benzintankstation m.m. Selskabet fattedes penge og led skibbrud til sidst, men det var en herlig tid med udstillinger og vandskimesterskaber med TV-transmissioner allerede i 1960.

7

Den største ændring sker dog i 1970 da Peder og Else går på pension. Han er da 66 år og byen har efterhånden omsluttet gården og trafikken ad Kirkevej har nået et omfang som besværliggør adgangen og driften af jorden i østermarken ude bag kirken. Han sælger derfor de sidste 25 tdr. ld. samt skovlodderne i Rødkolskoven og 2 engstykker i Mesing Enge for 150.000 kr. til naboen i Stilling Nedergård matr. nr. 1a. Tilbage er der nu kun ca. 2 tdr. ld. bag gården ned til søen, samt ¼ part af Foerlev Overskov på 44 tdr. ld.

8

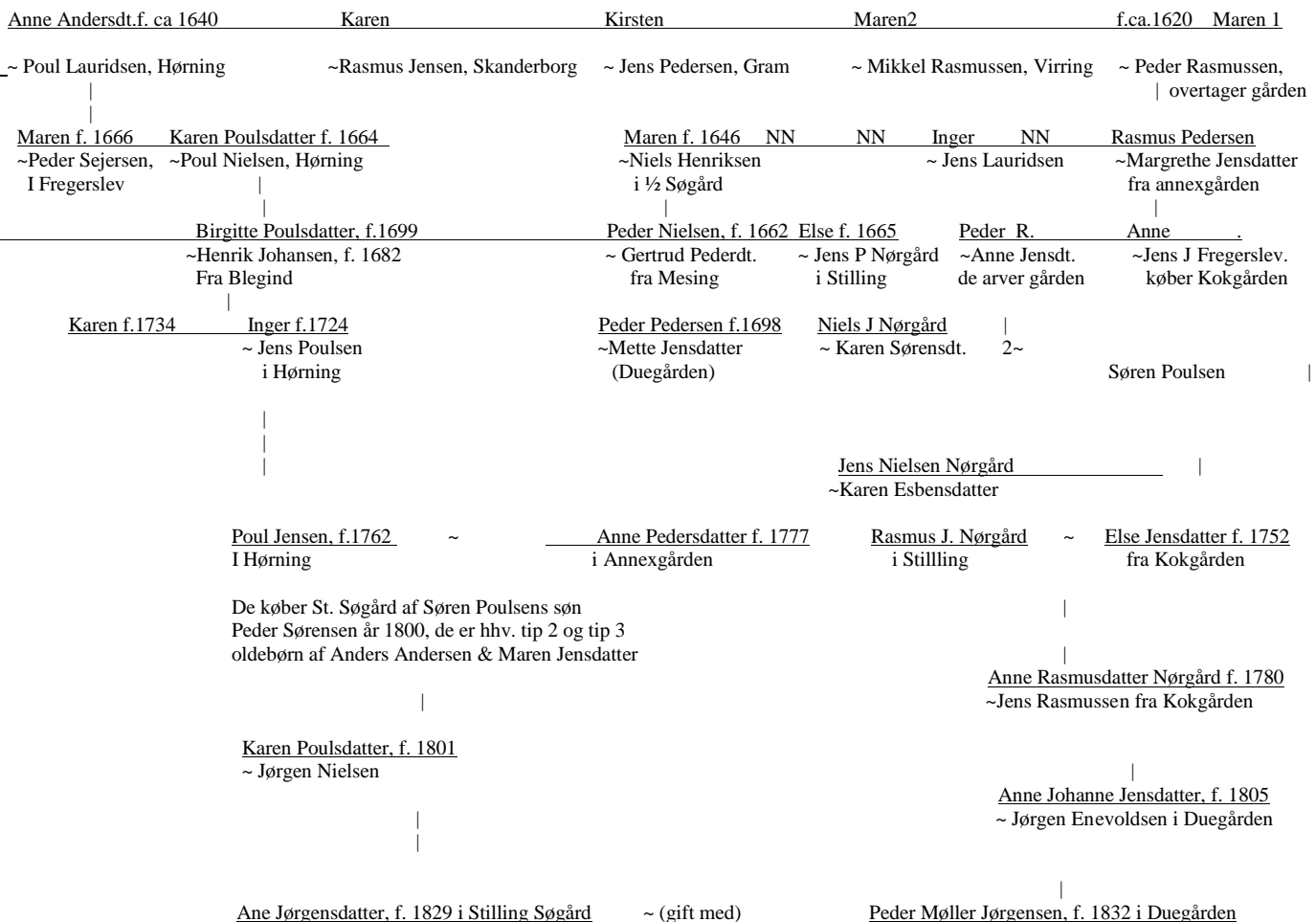
Så kommer turen i 1980 til Foerlev Overskov. Af familiære årsager var bonden i Blegind der ejede ½-delen af skoven, nødt til at sælge sin del, og da de 2 resterende ejere var langt oppe i årene og i de sidste mange år ingen overskud havde haft af den, - trods stor omsætning- ville de også sælge deres del. De havde haft skovfogeden til at tilse skoven mod at han havde jagten i skoven. Den havde han og især hans sønner stor glæde af. Derfor købte en eller flere af sønnerne skoven for 600.000 kr. det år.

Peder og Else Møller har nu deres otium på gården, i starten tager han på ØLA og køber kalve som han feder op, og senere da Else bliver invalid forpagter han jorden ud til en landmand der så har nogle kvier til at afgræsse arealet. Dem passer han så indtil år 2005, hvor han uheldigvis i en alder af 100 år brækker et ben og må tilbringe resten af sin tid i kørerstol på plejehjem. Gården vil han ikke have ansvaret for og beder derfor sine børn om at overtage. De køber gården den 4. jan 2006 for kr. 2.550.000 og aftaler at beholde den så længe han lever.

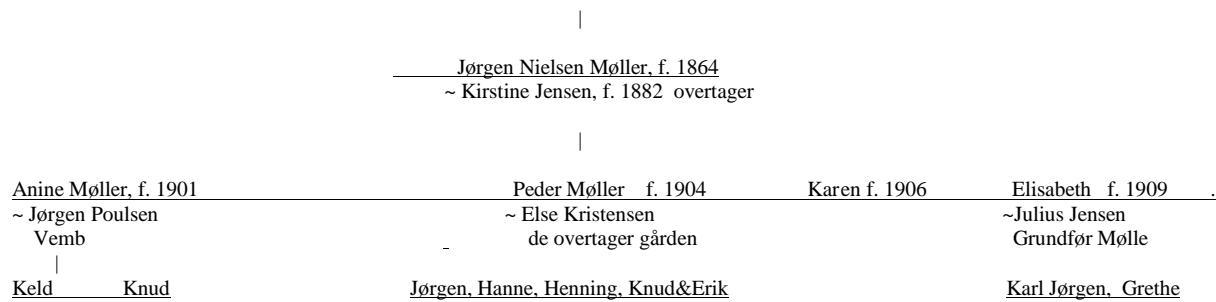
Han opnår at være Danmarks p.t. ældste mand da han dør den 21 maj 2010 i en alder af 106 år på nær 3 uger. Gården er noteret som et parcelhus og dens værdi i handel og vandel er alt for stor til at danne bolig for en enkelt familie, hvorfor den besluttedes sat til salg med henblik på udstykning af 13 eksklusive sydvendte grunde med en fantastisk sjældnen udsigt over søen og det omkransende smukke landskab.

Anders Andersen ~ Maren Jensdatter

|
Køber Stilling Søgård i 1627

De driver Stilling Søgård fra 1855 til 1895
hvor deres eneste overlevende barn

Gård oversigt.

Matr. nr. 1 er annexgården (præstefæstere) = Nedergård

Matr. nr. 10 og 11 - Stilling Søgård, forfædre på begge gårde

Matr. nr. 9 er Kokgård, senere Kirkegård, forfædre

Matr. nr. 4 er Stillinggård,

Matr. nr. 5 - Duegården, senere Køllen, forfædre på begge (tidl. Tvillinggård)

Matr. nr. 6 Ruengård

Matr. nr. 7 - Nørrelund, forfædre

Matr. nr. 8 - St. Østergård, forfædre

Matr. nr. 2 er skolen,

og nr. 3 er kirkejord -

Matr. 14 var et husmandssted, tilhørende Jørgen Nielsens far, der var skrædder.

Se evt. på kort fra kort & matrikelstyrelsen, link

kms.dk

Find et sted.

Søg på f.eks. alpinavej

Vælg historiske kort

Se nedenstående sognekort fra 1860

m.fl.

Miesing

Byes

Jorder.

Jexen Byes Jorder.

OVER STILLING SOGN,

Hjelmstev Hæred, Skanderborg Amt

Udteert efter Matrækkens minorerede Kort

i C. M. Tegner's lith. Inst. København.

Biertrup Byes Jorder.

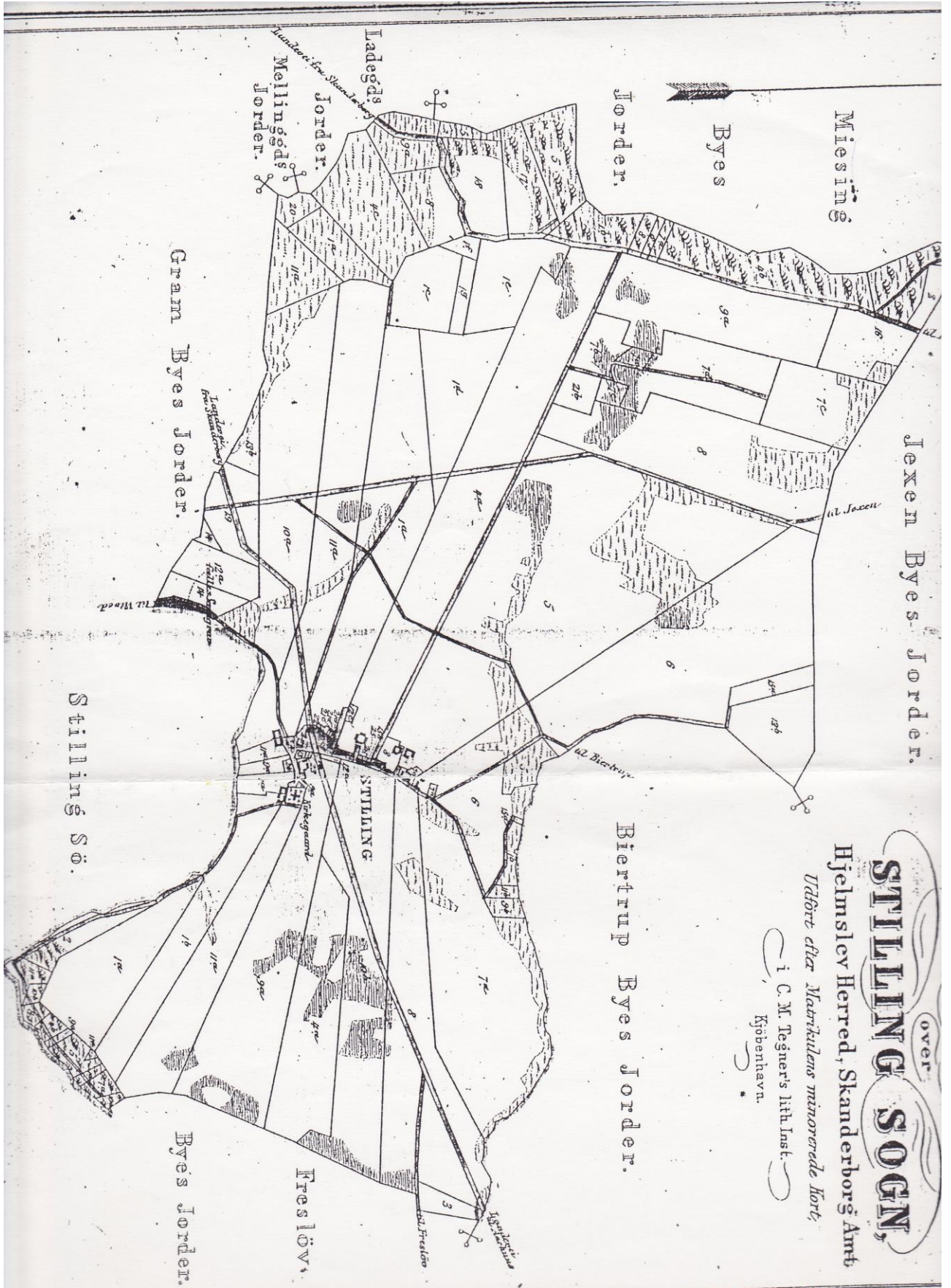
Iadegds Jorder.
Mellingsd's Jorder.

Gram Byes Jorder.

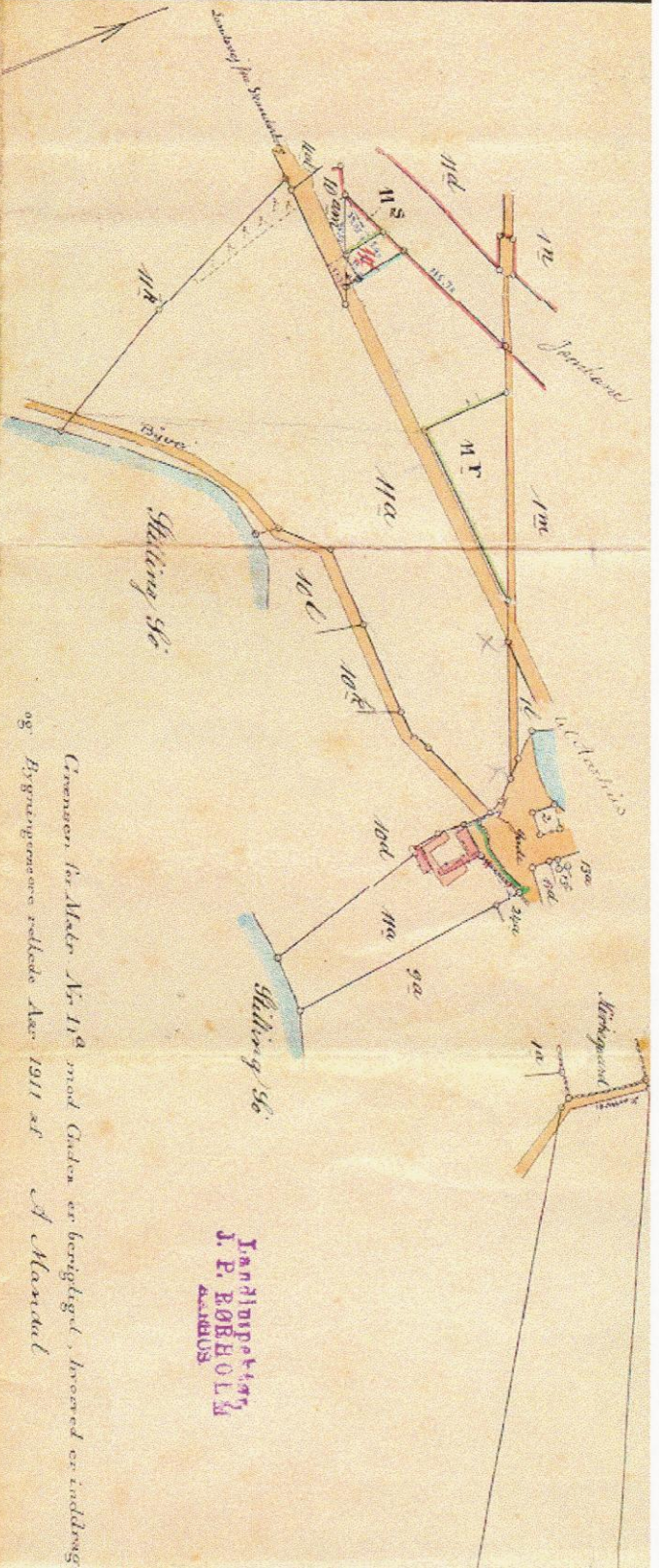
Stilling Sø.

Byes Jorder.

Fresløv

Gør gængen Millen

Jan 11 1907
J. P. RØRHOLM
LANDMÅLER

Grænser for Matr. Nr. 11^S med Gaden er bekræftet, herved er inddraget
og Bygrænsemere vedkomte Aar 1911 af af Maastrid

Landmålsgælder

Matr. Nr. 11^S af Areal 122 m² er fraskilt, Jørthos Ejendommers Grænse med M. Nr.

Matr. Nr. 11^T af Areal 780 m² derved 70 m² er fraskilt ved Oldbyvej
Aar 1920

[Signature]
Landmålsgælder

Matr. Nr. 11^S
Stilling, By
Sogn: Stilling
Herred: Hjørring
Amt: Thorsaa

Maat.

3 St. o. 581 St. o. 11 St.

Regtlig Kopie af Matr. indskæft
Maastrids Kontor i Jannar 1909

Y. M. A. V. N. N.

Registratør

1:10000

10000 St.